

การพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสภาพผู้สูงอายุเจ็บป่วยเรื้อรังโดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมบนพื้นฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาไทย

พรชัย จุลเมตต์ (Ph.D.)¹, รัชนิภรณ์ ทรัพย์กรานนท์ (Ph.D.)², ศศิธร กรุณา (พย.ม.)¹,
 วนิดา น้อยมนตรี (Ph.D.)¹, นารีรัตน์ สังวรวงษ์พนา (ค.ม.)³

¹ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี ประเทศไทย

² นักวิชาการอิสระ

³ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพชรบุรี ประเทศไทย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสภาพผู้สูงอายุเจ็บป่วยเรื้อรังโดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมบนพื้นฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาไทย

วิธีการศึกษา การวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม และขั้นตอนที่ 2 การประชุมระดมสมองเพื่อพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยเรื้อรัง ผู้ดูแล ผู้บริหาร (นายกเทศมนตรี) ผู้นำชุมชน พยาบาล อาสาสมัครสาธารณสุขและประชาชน จำนวน 60 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่มตามแนวสัมภาษณ์ที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและประชุมระดมสมองกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสภาพผู้สูงอายุเจ็บป่วยเรื้อรังบนพื้นฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาไทย

ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการฟื้นฟูสภาพ ประกอบด้วย 6 กระบวนการ คือ 1) การกำหนดนโยบาย การดูแลผู้สูงอายุของผู้บริหารและผู้นำชุมชน เป็นการกำหนดนโยบายการดูแลผู้สูงอายุไว้ในนโยบายการบริหารเทศบาล และผู้นำชุมชนกำหนดการดูแลผู้สูงอายุไว้ในแผนการดำเนินงานของชุมชน 2) การวางแผนร่วมกันของชุมชน เป็นการร่วมมือกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนในการวางแผนการดูแลผู้สูงอายุ 3) การลงมือปฏิบัติตามแผน โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสภาพผู้สูงอายุทั้งหมดในชุมชนลงมือปฏิบัติตามแผนฯ ที่ได้กำหนดไว้ 4) การประเมินผลการปฏิบัติ เป็นการประเมินผลการปฏิบัติการฟื้นฟูสภาพ โดย ผู้สูงอายุ ครอบครัว ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขและพยาบาล 5) การติดตามความก้าวหน้าและการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชนและพยาบาลติดตามความก้าวหน้าของการฟื้นฟูสภาพผู้สูงอายุและมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้สูงอายุและครอบครัว และ 6) ระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพผู้สูงอายุอย่างครบวงจร โดยเทศบาลควมมีระบบการบริหารจัดการที่ครอบคลุมตั้งแต่ การจัดการข้อมูลการเจ็บป่วยและความต้องการการฟื้นฟูสภาพของผู้สูงอายุแต่ละราย การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการจัดการและการสนับสนุนอุปกรณ์การฟื้นฟูสภาพที่จำเป็น

สรุป การฟื้นฟูสภาพแก่ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยเรื้อรังในชุมชนควมมีรูปแบบและกระบวนการ ในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การประเมินผล การติดตาม และการจัดการแบบครบวงจร

คำสำคัญ ผู้สูงอายุ การฟื้นฟูสภาพ การมีส่วนร่วมของครอบครัว เศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาไทย

ผู้พิมพ์ที่รับผิดชอบ พรชัย จุลเมตต์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี ประเทศไทย

E-mail: pornchai@buu.ac.th